

DECIZIE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Lungu Vera, reprezentată de avocatul Carmanschi Vitalie,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Lungu Vera împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, persoană terță Societatea cu Răspundere Limitată „Medpharmconsult” cu privire la contestarea actului administrativ defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva încheierii din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel depusă de Lungu Vera, reprezentată de avocatul Carmanschi Vitalie, împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege,

c o n s t a ț ă :

La 03 mai 2019, Lungu Vera a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, persoană terță SRL „Medpharmconsult”, cu privire la contestarea actului administrativ defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Lungu Vera împotriva Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, persoană terță SRL „Medpharmconsult” cu privire la anularea răspunsului nr. 06- 10/192/463 din 27 martie 2019 și obligarea rambursării cheltuielilor suportate în cuantum de 42 768,85 lei.

La 22 decembrie 2020 (ștampila de pe plicul poștal), Lungu Vera, reprezentată de avocatul Carmanschi Vitalie, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.243, vol. I).

Prin încheierea din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de Lungu Vera, reprezentată de avocatul Carmanschi Vitalie, împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege (f.d.4-5, vol. II).

La 28 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice, Lungu Vera, reprezentată de avocatul Carmanschi Vitalie, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel (f.d.12-14, vol. II).

În motivarea recursului a indicat că, instanța de judecată a avut obligația să comunice și avocatului hotărârea motivată. Consideră că instanța de apel eronat a stabilit că, Lungu Vera a recepționat hotărârea motivată, la emiterea încheierii au fost apreciate eronat probele și circumstanțele cu privire la termenul de depunere a cererii de apel, fiind încălcate normele Codului administrativ.

Recurentul a precizat că la materialele cauzei a fost prezentată informație completă referitor la sediul cabinetului avocatului, poșta electronică a avocatului, prin intermediul căroră instanța putea comunica avocatului hotărârea motivată. Însă, prima instanță nu a expediat hotărârea motivată în adresa reprezentantului, avocatului Carmanschi Vitalie.

Prin notificarea expediată electronic în data de 20 mai 2021 la adresa de e-mail carmanschi@gmail.com, de pe care a fost expediat recursul, Curtea Supremă de Justiție a comunicat reprezentantului recurente, Carmanschi Vitalie despre necesitatea de a prezenta recursul semnat olograf sau după caz, semnat cu semnătura electronică avansată calificată, până la 28 mai 2021, ora 15.00, în sediul Curții Supreme de Justiție din str. Petru Rareș, 18, mun. Chișinău (f.d.20, vol. II).

La 28 mai 2021, reprezentantul recurente, Carmanschi Vitalie a înlăturat neajunsurile, prezentând recursul semnat cu semnătura olografă (f.d.21-23, vol. II).

Tot la 28 mai 2021, Lungu Vera, reprezentată de avocatul Carmanschi Vitalie, a prezentat recurs suplimentar, invocând că instanța de apel urma în corespundere cu art. 235 din Codul administrativ, să acorde apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor (f.d.24-26, vol. II.).

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 13 aprilie 2021, care a fost expediată participanților la proces la 14 aprilie 2021 (f.d.6, vol. II), fiind recepționată de către avocatul Carmanschi Vitalie, în interesele Verei Lungu, la data de 20 aprilie 2021 (f.d.8, vol. II).

Astfel, recursul depus la 28 aprilie 2021 este declarat cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat recursul depus de Lungu Vera, reprezentată de avocatul Carmanschi Vitalie, și care urmează a fi respins.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că Lungu Vera, reprezentată de avocatul Carmanschi Vitalie, nu este de acord cu încheierea din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel depusă de Lungu Vera, reprezentată de avocatul Carmanschi Vitalie, împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Din materialele cauzei rezultă că la 26 noiembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a pronunțat dispozitivul hotărârii, iar la 22 decembrie 2020, Lungu Vera, reprezentată de avocatul Carmanschi Vitalie, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

Potrivit avizului de recepție, la data de 12 februarie 2021, Lungu Vera a recepționat hotărârea motivată din 26 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.240, vol. I).

Prin urmare, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 13 februarie 2021 și a expirat la data de 15 martie 2021, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului motivat.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil. Or, este cert că Lungu Vera recepționând la 12 februarie 2021 hotărârea motivată a instanței de fond nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Referitor la argumentul avocatului Carmanschi Vitalie precum că hotărârea motivată nu a fost expediată în adresa sa, instanța de recurs menționează următoarele.

Din materialele cauzei rezultă că, hotărârea motivată instanței de fond a fost notificată reclamantei, Lungu Vera, la 12 februarie 2021, în conformitate cu prevederile art. 97 alin. (1) și alin. (3) lit. c) din Codul administrativ, fapt confirmat prin semnătura olografă de pe avizul de recepție.

Respectiv, având în vedere că Lungu Vera a încheiat contract de asistență juridică cu avocatul Carmanschi Vitalie pentru a o reprezenta în instanțele de judecată, dânsa avea obligația de a-i aduce la cunoștință avocatului său, Carmanschi Vitalie, despre înscrisurile notificate de către instanța de judecată, pentru a-și realiza în continuare dreptul la apărare.

În asemenea circumstanțe, criticile avocatului urmează a fi respinse ca nejustificate și neîntemeiate.

Mai mult, avocatul Carmanschi Vitalie a cunoscut despre modul de derulare a procesului în instanța de fond și având calitatea procesuală de reprezentant al reclamantei, a fost obligat la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului și să respecte termenele prevăzute de lege, adică urma să întreprindă toate măsurile necesare de protejarea drepturilor sale, inclusiv prin acțiuni concludente de informare în privința modului de derulare a procesului prin care să demonstreze păstrarea interesului față de caz și imposibilitatea de a se familiariza cu hotărârea adoptată într-un asemenea mod, pentru a dispune de posibilitatea contestării hotărârii în termen.

Lungu Vera, reprezentată de avocatul Carmanschi Vitalie, prin recursul înaintat a criticat concluzia instanței de apel, indicând că instanța de apel contrar prevederilor art. 235 din Codul administrativ nu i-a acordat termen pentru prezentarea apelului motivat.

Instanța de recurs, analizând argumentul recurentului, îl consideră neîntemeiat, ori prin prisma art. 235 din Codul administrativ, instanța de apel stabilește un termen apelantului dacă cererea de apel nu întrunește condițiile art. 233 alin. (1) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 233 alin. (1) din Codul administrativ, cererea de apel trebuie să conțină datele prevăzute la art.211, alin.(1), lit. a)–d) și să indice hotărârea care se contestă cu apel.

Conform art. 211 alin.(1) lit. a)-d) din Codul administrativ, în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța la care a fost depusă; b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; d) denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia.

Astfel, din conținutul normelor de drept sus-citate rezultă că legiuitorul a stabilit expres în care cazuri instanța de apel acordă apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor. La caz, neindicarea circumstanțelor de fapt și de drept pe care apelantul își întemeiază pretenția, nu constituie temei de acordare a termenului pentru lichidarea neajunsurilor.

Completul specializat menționează că Codul administrativ prevede expres împuternicirile instanței de apel în cazul în care nu este prezentat apelul motivat, iar acordarea unui termen pentru prezentarea apelului motivat ar constitui o ingerință în drepturile intimatului.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reamintește că importanța termenilor procedurali este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii folosirii de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Colegiul menționează că exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate, se constată că încheierea instanței de apel este întemeiată, deoarece Lungu Vera, reprezentată de avocatul Carmanschi Vitalie, nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul/recurentul nu au luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Lungu Vera, reprezentată de avocatul Carmanschi Vitalie.

Se menține încheierea din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh